Dispozitivul hotărârii pronunțat public la data de 08 februarie 2024.
Apelul depus la data de 15 februarie 2024.
Hotărîre motivată redactată la data de 27 februarie 2024.

Dosarul nr. 2-1734/2023
PIGD 2-23128971-15-2-07092023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

08 februarie 2024 **municipiul Cahul**

Judecătoria Cahul, sediul central
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Inga Gorlenco
Grefier Daniela Jorovlea
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului Andronic Viorel, avocatul Maxim Todorov
Pîrîtului Dănoi Ion

examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andronic Viorel către Dănoi Ion privind recuperarea prejudiciului material cauzat prin incendierea remorcii şi cheltuieli de judecată,

c o n s t a t ă :

Argumentele reclamantului în cererea de chemare în judecată.

La data de 07 septembrie 2023, Andronic Viorel, prin intermediul avocatului Todorov Maxim, a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către Dănoi Ion cu privire la recuperarea prejudiciului material cauzat prin incendierea remorcii şi cheltuieli de judecată.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat că în vara anului 2022, Dănoi Ion, locuitor al satului Brînza, raionul Cahul s-a adresat către Andronic Viorel cu rugămintea de a-i împrumuta remorca pe care o deține, cu scopul de a transporta baloții de paie din câmp acasă. Fiidu-i încredințată remorca, la scurt timp, Dănoi Ion l-a informat pe Andronic Viorel că în procesul transportării băluților de paie aceștia au luat foc, arzând împreună cu remorca ce aparține lui Andronic Viorel. În același timp, Dănoi Ion i-a promis lui Andronic Viorel că îi va construi o nouă remorcă, sau, cel puțin o va repara pe cea care a ars. Însă, în pofida acestui fapt, pînă în prezent, Dănoi Ion nu a întreprins nici o acțiune în acest sens.

Menționează reclamantul că pe acest fapt a fost sesizat Inspectoratul de Poliție Cahul. Fiind audiat, Dănoi Ion a recunoscut că într-adevăr a împrumutat remorca de la Andronic Viorel și că aceasta a ars împreună cu baloții de paie pe care Dănoi Ion îi transporta acasă.

Adaugă că în vederea determinării cuantumului pagubei cauzate prin faptul incendierii remorcii ce aparține lui Andronic Viorel, acesta a apelat la serviciile expertului Miron Ion. Potrivit Raportului de expertiză merceologică nr.*****PM din *****, întocmit către expertul Miron Ion din cadrul Agenției de Expertiză și Evaluare „*****SUD”, prejudiciul material cauzat

remorcii speciale „*****” pentru transportarea fânului, baloților de diferite mărimi, la momentul expertizei constituie 53 125 (cincizeci și trei mii una sută douăzeci și cinci) lei.

Reieșind din faptul că remorca ce aparține lui Andronic Viorel a ars împreună cu baloții de paie pe care îi transporta Dănoi Ion, i-a cauzat lui Andronic Viorel un prejudiciu material în mărime de 53 125 lei, prejudiciul în cauză urmează a fi reparat de către Dănoi Ion.

Adaugă că, la data de 07.07.2023, în adresa lui Dănoi Ion a fost expediată o cerere prealabilă prin care i s-a adus la cunoștință circumstanțele faptice enunțate anterior, precum și s-a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material cauzat prin distrugerea remorcii speciale „*****” ce aparține lui Andronic Viorel în cuantum de 53 125 lei. În pofida acestui fapt, pînă în prezent pîrîtul Dănoi Ion nu a reacționat în nici un fel la cererea prealabilă expediată în adresa sa, ceea ce l-a determinat să înainteze instanței de judecată prezenta cerere de chemare în judecată.

Invocă că, Codul civil reglementează expres la art.491 următoarele (1) Persoana care deposedează posesorul sau îi tulbură posesia se consideră că acționează ilegal, în sensul prezentei secțiuni, dacă acționează fără consimțământul posesorului, iar deposedarea sau tulburarea nu este permisă de lege. (2) În afară de alte mijloace de apărare prevăzute de lege, posesorul deposedat sau tulburat ilegal are dreptul la repararea prejudiciului cauzat conform dispozițiilor legale privind răspunderea delictuală, iar potrivit art.1998 alin.(1) Cod civil Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Reieșind din faptul că remorca specială „*****” ce aparține lui Andronic Viorel a fost distrusă urmare a arderii acesteia în procesul transportării baloților de paie de către pârâtul Dănoi Ion, consideră că acesta se face răspunzător de prejudiciu cauzat. Or, fiind perioada verii cu temperaturi înalte, Dănoi Ion urma să se asigure de riscurile care puteau interveni în procesul transportării baloților de paie. Mai mult că, Dănoi Ion cunoștea că remorca pe care o utilizează aparține lui Andronic Ion și urmează a fi restituită în starea în care a împrumutat-o de la proprietar.

Solicită, încasarea în beneficiul reclamantului Andronic Viorel din contul pârâtului Dănoi Ion a prejudiciului material cauzat prin distrugerea remorcii speciale „*****” în cuantum de 53 125 lei, cheltuielile legate de efectuarea expertizei merceologice a remorcii speciale „*****” în cuantum de 1 450 lei și a cheltuielilor de judecată.

Argumentele părților în ședința de judecată.

Reclamantul Andronic Viorel în ședința de judecată nu s-a prezentat însă a fost reprezentat de avocatul Todorov Maxim care a susținut integral acțiunea și a solicitat admiterea ei, iar suplimentar a menționat că pârâtul nu a fost informat despre expertiză deoarece legea nu prevede informarea acestuia. Reclamantul nu dorește ca pîrîtul să îi repare remorca, deoarece nu cunoaște în ce stare este remorca după doi ani și consideră că nu mai poate fi reparată. Inițial, reclamantul i-a solicitat verbal pîrîtul să îi repare remorca, dar în momentul cînd a fost refuzat a sesizat organele de drept și a apelat la serviciile unui evaluator.

Pîrîtul Dănoi Ion a menționat în cadrul ședinței de judecată că, nu este de acord cu acțiunea civilă și solicită să fie respinsă. Suplimentar a menționat că nu a reparat benevol prejudiciul din motiv că a așteptat ca instanța de judecată să se expună asupra temeiniciei acțiunii. Recunoaște faptul că a luat remorca de la reclamant, dar nu cunoștea starea funcțională la acel moment. Inițial a vrut să ducă remorca incendiată să o vîndă la metal vechi și să îi construiască o altă remorcă, dar reclamantul nu a acceptat această variantă. Pînă în prezent, remorca este în posesia lui. Nu ține minte declarațiile date la poliție, consideră că prețul remorcii este de 5 000 -10 000 lei, este construită din metal, respectiv nu poate fi evaluată la prețul stabilit

de evaluator. Este de acord să repare remorca, dar este împotrivă să o achite la prețul solicitat de reclamant.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată consideră necesar de a admite acţiunea, din următoarele considerente.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

În corespundere cu art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Conform dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Prin înscrisurile atașate la dosar, se atestă că, Andronic Vasile la data de 01.08.2022 a înregistrat la IP Cahul o cerere prin care solicită să fie luate măsuri cu Dănoi Ion care nu dorește să îi repare remorca, construită artizanal, pe care i-a împrumutat-o aproximativ o lună în urmă pentru ași aduce baloții de paie de pe câmp, iar în timpul deplasării aceasta s-a aprins și a ars. Solicită organelor de drept să întreprindă măsuri cu Dănoi Ion pentru a-i restitui remorca./f.d.7/.

Audiat de către reprezentantul IP Cahul, Grămadă Victor, pîrîtul Dănoi Ivan a recunoscut faptul că a împrumutat de la reclamantul Andronic Viorel remorca pentru necesități personale, dar în procesul transportării baloților de fîn, pe drum, a luat foc remorca și a ars. S-a înțeles cu Andronic Viorel că va repara remorca, dar nu a mai reparat-o. /f.d.9 verso-10/.

Potrivit încheierii cu privire la rezultatele controlului din 03.08.2022, s-a constatat că acțiunile lui Dănoi Ivan nu întrunesc careva indici contravenționali sau infracționali și nu este temei pentru a fi atras la răspundere. Referitor la faptul că Andronic Vasile consideră că Dănoi Ivan trebuie să-i repare remorca, ultimul este în drept să se adreseze în mod civil în instanța de judecată pentru clarificarea acestei situații. Astfel precăutarea materialului respectiv a fost încetat cu informarea părților cointeresate. /f.d.13 verso-14/.

În vederea determinării cuantumului pagubei cauzate prin faptul incendierii remorcii, Andronic Viorel a apelat la serviciile expertului Miron Ion, iar potrivit Raportului de expertiză merceologică nr.*****PM din ***** întocmit către expertul Miron Ion din cadrul Agenției de Expertiză și Evaluare „*****SUD”, prejudiciul material cauzat remorcii speciale „*****” pentru transportarea fânului, baloților de diferite mărimi, la momentul expertizei a fost stabilit la suma de 53 125 (cincizeci și trei mii una sută douăzeci și cinci) lei./f.d.16-18 verso/.

Totodată, prin înscrisurile atașate la dosar, se constată că, reclamantul a înaintat pârâtului Dănoi Ion, cererea prealabilă privind repararea benevolă a prejudiciului material cauzat prin

distrugerea remorcii speciale „*****” ce aparține lui Andronic Viorel în cuantum de 53 125 lei, recepționată la data de 10.07.2023, dar lăsată fără soluționare. /f.d.15-verso/.

Deci, instanța conchide că Adronic Viorel a promovat în instanță o acțiune cu privire la repararea prejudiciului material, cauzat prin distrugerea remorcii speciale „*****”, în esență solicitând încasarea din contul pîrîtului Dănoi Ion a prejudiciului material cauzat prin distrugerea remorcii speciale „*****” în cuantum de 53 125 lei, încasarea costului expertizei merceologice a remorcii speciale „*****” în cuantum de 1 450 și cheltuielile de judecata suportate.

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1), (2) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluţionare a litigiului dintre părţi până la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.*

Potrivit art. 16 alin. (1) lit. g) Cod civil, *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.*

Potrivit art.491 (*1) Persoana care deposedează posesorul sau îi tulbură posesia se consideră că acţionează ilegal, în sensul prezentei secţiuni, dacă acţionează fără consimţământul posesorului, iar deposedarea sau tulburarea nu este permisă de lege. (2) În afară de alte mijloace de apărare prevăzute de lege, posesorul deposedat sau tulburat ilegal are dreptul la repararea prejudiciului cauzat conform dispozițiilor legale privind răspunderea delictuală.*

Conform dispozițiilor art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

Instanța reiterează că, sub incidența normei articolului 1998 Cod civil cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor.

Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligaţii concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

Pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil. Componenţa delictului civil constituie o totalitate de elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia.

Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Dacă legea modifică sau restrânge cercul condiţiilor necesare pentru angajarea răspunderii delictuale, suntem în prezenţa unor condiţii speciale. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. În dependenţă de posibilitatea evaluării, deosebim prejudiciu moral şi patrimonial.

Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acţiunii sau inacţiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacţiunii în acele situaţii când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârşească o anumită acţiune. Abţinerea de la

îndeplinirea acestei activităţi sau de la săvârşirea acţiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.

La fel, pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăţia autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma şi gradul vinovăţiei autorului faptei ilicite nu prezintă importanţă pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

Instanța enunță că, în speță, sunt întrunite cele patru condiții de angajare a răspunderii delictuale a lui Dănoi Ion pentru deteriorarea remorcii, prin incendiere, din neglijența pîrîtului. Audiat de către reprezentantul IP Cahul, Dănoi Ivan a recunoscut faptul că remorca a luat foc, fiind în posesia acestuia și nu a întreprins careva măsuri să repare prejudiciul cauzat reclamantului. Mai mult, Dănoi Ivan nu a prezentat careva probe, în cadrul cercetării judecătorești din care să rezulte lipsa vinovăției acestuia la incendierea remorcii, contrar declarațiilor din ședința de judecată precum că nu știe în ce stare funcțională era remorca în ziua cînd a preluat-o de la Andronic Viorel. Astfel, la materialele dosarului lipsesc probe din care să rezulte careva defecțiuni ale remorcii în momentul cînd a fost transmisă în posesia pîrîtului.

Tot la materialele dosarului civil, se regăsește Raportul de expertiză merceologică nr.*****PM din *****, întocmit către expertul Miron Ion din cadrul Agenției de Expertiză și Evaluare „*****SUD”, potrivit căruia este stabilit cuantumul prejudiciului material cauzat remorcii speciale „*****” pentru transportarea fânului, baloților de diferite mărimi, la momentul expertizei la suma de 53 125 lei.

Astfel în lipsa unor contraprobe din partea pîrîtului care ar stabili o altă situație de fapt, instanța de judecată consideră că, pretențiile reclamantului Andronic Viorel cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 53 125, 00 lei sunt întemeiate și urmează a fi admise integral.

Cu referire la pretenția privind încasarea cheltuielilor judiciare.

În conformitate cu art. 82 Codul procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

Potrivit art. 83 Codul de procedură civilă, *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.*

Conform art. 94 Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Potrivit art. 90 Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: *a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor; b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la faţa locului; c) cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată; d) cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă; e) cheltuielile suportate de cetăţenii străini şi de apatrizi*

în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel; f) cheltuielile de căutare a pârâtului; g) cheltuielile de efectuare a expertizei; h) cheltuielile de executare a actelor judiciare; i) cheltuielile de asistenţă juridică; j) cheltuielile de declarare a insolvabilităţii; k) compensaţiile pentru timpul de muncă pierdut; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

Instanța de judecată reține că la materialele cauzei civile este anexat ordin de încasare a numerarului nr. 7 din data de 05.09.2023, la suma de 800 lei, cu titlul de taxă de stat. /f.d.24/.

Totodată, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin Încheierea judecătoriei Cahul, sediul central din data de 11 septembrie 2023, judecător Bosîi Dumitru, a fost acceptată în procedură contencioasă cererea de chemare în judecată, iar ca urmare se prezumă că solicitarea reclamantului privind scutirea de la plata taxei de stat a fost admisă. /f.d.26/.

Conform art. 98 alin. (1) Codul de procedură civilă *Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Ca urmare, avînd în vedere că reclamantul a fost scutit parțial de la plata taxei de stat, iar pîrîtul a pierdut procesul de judecată, instanța consideră necesar de a încasa de la Dănoi Ion în beneficiul statului, diferenţa taxei de stat în mărime de 793,75 lei, de la care a fost scutit reclamantul.

Totodată, reclamantul a solicitat recuperarea cheltuielilor suportate cu raportul de expertiză. Astfel, potrivit facturii fiscale seria/nr. DB 395728 din *****, se atestă că, pentru efectuarea raportului de expertiză nr. *****din *****, reclamantul a achitat Agenției de Expertiză și Evaluare „*****SUD” S.R.L. suma de 1 450, 00 lei. /f.d. 22/.

Prin urmare, reieșind din prevederile art. 94 Codul de procedură civilă, instanța de judecată consideră necesar de a încasa din contul lui Dănoi Ion în beneficiul lui Andronic Viorel cheltuieli judiciare în mărime de 1450 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se admite acţiunea înaintată de Andronic Viorel către Dănoi Ion privind recuperarea prejudiciului material cauzat prin incendierea remorcii şi cheltuieli de judecată.

Se încasează de la Dănoi Ion în beneficiul lui Andronic Viorel prejudiciul material cauzat prin incendierea remorcii în mărime de 53 125 /cincizeci şi trei mii una sută douăzeci şi cinci/ lei.

Se încasează de la Dănoi Ion în beneficiul lui Andronic Viorel cheltuieli judiciare în mărime de 1450 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară şi suma de 800 lei, cu titlul de taxă de stat, în total suma de 2 250 / două mii două sute cincizeci/ lei.

Se încasează de la Dănoi Ion în beneficiul statului, diferenţa taxei de stat în mărime de 793,75 /şapte sute nouăzeci şi trei,75/ lei, de la care a fost scutit reclamantul.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Cahul, în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Cahul.

Preşedintele şedinţei

Judecătorul **Inga Gorlenco**